

Dr. C. Bouma en „De Rotterdammer“ over alastrim en voorzorgsgehoof.

Dr. C. Bouma schrijft in „Geref. Kbl. v. Overijssel en Drente“:

Maar, zooals ik boven schreef, ook op die Christelijke conscientie wordt een aanval gedaan.

In de „Nieuwe Haagse Courant“ van j.l. Zaterdag is een onderhoud opgenomen met Prof. Flu, waarvan ik hier een stukje overneem.

„Wij hebben in ons blad reeds weergegeven de meening van eenige medici over de zich steeds meer uitbreidende „alastrim“, waarbij wel gebleken is, dat de betrokkenen zeer zeker de ziekte niet ongevaarlijk vonden en met eenige vrees vervuld waren voor de toekomst. Het staat nu wel vast, dat we deze lijdens-geschiedenis nog niet achter den rug hebben en velen gaan niet zonder zorg den winter tegemoet, omdat de verwachting is uitgesproken, dat het aantal zieken dan nog wel zal toenemen.

Wij hebben ons gewend tot Prof. P. C. Flu, hoogleeraar in de tropische hygiëne en parasitologie te Leiden, die bekend staat als een uitstekend pokken-kennner, om zijn oordeel over de ziekte te vernemen.

„Het zal U bekend zijn, dat men in zekere Christelijke kringen religieuze en gemoedsbezwaren oppert tegen de inenting?“

„Ik zou haast zeggen, dat die menschen er dan ook maar de gevolgen van moeten dragen, gevolgen, die, zooals nu wel is gebleken, zeer ernstig kunnen zijn. Maar bovendien begrijp ik het niet. Ik kan in heel den Bijbel geen grond vinden voor die gemoedsbezwaren. De religieuze gronden daarvan lijken me dan ook onhoudbaar.“

„Wij staan nu“, aldus onze laatste vraag, „aan het begin van den winter. Hoe zijn uw verwachtingen, nu het koude seizoen intreedt?“

„De praktijk wijst uit, dat de winter altijd de slechtste tijd is voor ziekten als deze. Er is dan ook alle reden om aan te nemen, dat het aantal gevallen zal toenemen, misschien zelfs in ernstige mate en mogelijk in een nog kwaadaardiger vorm. We hopen natuurlijk allen, dat het niet het geval zal zijn, maar mijn verwachtingen gaan in andere richting dan mijn hoop.“

Het doet me leed, dat in een Christelijk blad als de „Nieuwe Haagse“ een dergelijk onderhoud is opgenomen.

Niet om alles. Er zijn uit den aard der zaak ook zinnen in, die zeer goed zijn. Maar tegen een deel der strekking heb ik ernstig bezwaar. Een bezwaar, dat ik in dit blad uiten wil, omdat het artikel der „Nieuwe Haagse“ waarschijnlijk ook heeft gestaan in de (A-R.) „Rotterdammer“, die over ons geheele land gelezen wordt.

Als de tweede zin, dien ik overnam: „Het staat nu wel vast, dat we deze lijdensgeschiedenis niet achter den rug hebben“, niet den zinlozen inhoud heeft, dat er nu nog lijdens aan Alastrim zijn en er nog telkens nieuwe patiënten bijkomen — iets, dat niet in een artikel van een krant behoort te worden neergeschreven om het te weten, dan is ze de uitspraak der verwachting: we zijn er nog niet af, menschen! Er komt nog meer! We zijn nog niet aan het eind!

Precies daarmee klopt de voorlaatste zin van de mededeelingen van Prof. Flu: „Er is dan ook alle reden, om aan te nemen, dat het aantal gevallen zal toenemen, misschien zelfs in ernstige mate en mogelijk in een nog kwaadaardiger vorm“. Deze zin, onheilspellend van dreiging, heeft de interviewer van de „N. H.“ gespatieerd laten drukken. Om de aandacht van de lezers op deze gewichtige woorden te vestigen.

Zulk een toon is niet alleen die van de „Nieuwe Haagse“. Ware zulks het geval, ik zou een anderen weg hebben bewandeld, dien ik trouwens ook in dit geval heb bewandeld. Maar nu die toon begint, ook zelfs in onze Christelijke pers zich steeds luider te laten hooren, moet me toch een woord van verweer van het hart.

Want, lezers, broeders, zooals daar geschreven werd is het niet! Te verwachten is, dat Gods voorzienig bestel den loop ook van dit kwaad regeeren zal; anders niets! Er staat niets vast, dan dat er geen kwaad in de stad is, dat de Heere niet werkt. Dat Zijn Raad den tijd heeft bepaald, waarop deze ziekte weer wijken zal en den graad van uitbreiding, dien ze nemen zal. Er is alle reden, om aan te nemen, dat als het Hem behaagt, ons geheele volk door deze plaag zal worden bezocht en in een kwaadaardigen vorm, dat het dan geschiedt zal, en anders niet!

Dat dergelijke verwachtingen als in het interview werden gezegd door den hoogleeraar, staan te lezen in de ongelooftige pers, die met Gods Voorzienigheid niet rekent, is te verstaan. Maar in een Christelijk blad, men duide het mij niet euvel, als ik het wat scherp zeg, had het niet mogen worden neergeschreven. En dan nog wel gespatieerd! Zeker, dat had mogen worden gespatieerd. Maar dan, om in een Christelijk blad de aandacht te vestigen op zulk een ongelooftuiting, en dan daar tegenover te plaatsen een woord van kloek, Christelijk protest! Maar nu het gespatieerd werd en dus de interviewer zijn instemming betuigt met die uitlating, is deze persman, natuurlijk in een onbewaakt oogenblik, en zonder er bij stil te staan, op het verkeerde spoor gekomen, waarop een Christen niet behoort te gaan.

Maar ik heb nog andere bezwaren. De „Nieuwe Haagse“ heeft aangehaald de woorden van Prof. Flu, dat hij in den Bijbel geen enkelen grond vindt voor de religieuze en gemoedsbezwaren. Deze woorden zijn gespatieerd gedrukt, dus, opdat er de aandacht op valle. Deze woorden zijn bijzonder voor Christenmenschen bestemd om hen in te lichten over wat Gods Woord over dergelijke teedere aangelegenheden zegt. Het is prijzenswaardig, dat een Christelijk blad daarin aan onze menschen voorlichting geeft. Maar dan moet die gegeven worden door Christenmenschen; door mannen, die op dit gebied met autoriteit kunnen spreken.

Prof. Flu ken ik niet. Maar als mijn informatie

juist zijn, en ik heb niet de minste reden, daaraan te twijfelen, dan behoort hij in het geheel niet tot de onzen, maar staat hij geheel aan den anderen kant.

En, als hij niet tot de Christenen mag gerekend worden, maar principieel van niet-Christelijke richting is, dan kan hij ons in dit stuk geen voorlichting geven. Dan twijfel ik in het geheel niet aan de geleerdheid op medisch gebied, maar heeft zijn woord niet de minste autoriteit als het er over gaat, aan Christenen te zeggen, hoe Gods Woord over zaken van hun geloof en hun leven oordeelt. Als in een vrijzinnig blad dergelijke theologische voorlichting wordt gegeven, verwonderen we ons niet. Maar dan laten we die voorlichting ook langs ons heengaan, omdat ze voor ons niet de minste waarde heeft. Maar zijn we nu al zóóver, dat in een Christelijk blad een hoogleeraar, die principieel aan de andere zijde staat, voorlichting geeft over religieuze vraagstukken van Christenen?

Ik bedoel daarbij in het minst niet, iets onvriendelijks te zeggen over den Leidschen hoogleeraar, noch over zijn bekwaamheid, maar spreek alleen over principieele dingen, en in de veronderstelling, dat mijn informatie juist zijn.

En verder vind ik in den Bijbel wel degelijk bezwaar tegen de vaccinatie tegen de pokken op dit oogenblik. Want die inenting is niet ongevaarlijk, maar voor een bepaald procent menschen levensgevaarlijk. Er sterven menschen aan de inenting. In hetzelfde nummer van de „Nieuwe Haagse“, waarin dat gloeiend betoog voor vaccinatie en nog eens vaccinatie was opgenomen, was ook te lezen het volgende berichtje: „Te.... is een geval van verlamming met doodelijken afloop geconstateerd bij een vierjarig kind, dat in Augustus voor koepokken was ingeënt“. Doodeenvoudig! Op de ommezijde van het blad. De keerzijde van de medaille, inderdaad.

In de bladen stond dezer dagen ook te lezen de volgende wijsheid: Vaccinatie en nog eens vaccinatie is het eenige middel, om de ziekte er onder te krijgen. Dan zal een zeker aantal ingeenten bezwijken aan encephalitis. Maar vaccinatie is toch het eenige middel.

En als het zóó staat — dan heb ik tegen de vaccinatie bezwaar op grond van het reeds gebod van Gods heilige Wet: „Gij zult niet doodslaan“. Wat naar onzen Catechismus ook inhoudt: „dat ik ook mijzelf niet kwetse of moedwilliglijk in eenig gevaar begeve“.

En dat laatste doet men wel, wanneer men den regel van Prof. Flu, vaccinatie en nog eens vaccinatie, toe zou gaan passen.

Dan slaan Christenouders voor verschillende mogelijkheden. Als de Alastrim in een plaats heerschen gaat, hoe moet dan worden geredeneerd? Dan is er voor een niet gevaccineerd kind de mogelijkheid, Alastrim te krijgen en de mogelijkheid, na inenting encephalitis te krijgen. Aan beide zou zulk een kind kunnen sterven. Maar in het eerste geval stierf het door Gods slaande hand, in het tweede door het onverantwoordelijk bloot stellen aan een levensgevaarlijke kunstbewerking. Als de zaken zóó staan, is de keuze voor Christenouders niet moeilijk. Ze vallen dan liever in de hand Gods, dan in die der menschen.

Men zegt, dat herinenting ongevaarlijk is. Maar eerste vaccinatie is het zonder twijfel niet.

En als dat zóó is, dan mag men van Christelijke zijde niet meegaan met de vaccinatie-vereeniging, die heden weer opgeld doet. Dan moet voor de Christelijke conscientie andere maatstaf gelden, dan in het bovenaangehaalde artikel gewezen werd.

Het is er ver van, dat we de Alastrim niet zouden moeten beschouwen als een ziekte, die misschien ernstig kan worden en tal van sterfgevallen veroorzaken kan. We weten niet, wat Gods voorzienig bestel besloten heeft.

En het is er eveneens ver van, dat we nu maar roekeloos mogen worden en lijdelijk afwachten en lichterhartig de ziekte negeren. Verootmoediging en gebod, gelijk De Van Anken in de „Delftsche Kerkbode“ schreef, behooren ook onder ons volk te worden gevonden.

Maar de voorlichting van ongelooftige medische zijde en van de ongelooftige pers plaatst deze ernstige dingen in een valsche licht. Laat onze Christelijke pers waken, dat ze niet ondoordacht mee op het verkeerde spoor afwijken en ons volk verkeerde voorlichting geven zou.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN

Tweetal te:

Groningen (de pred.-pl.): J. Wymenga te Charlois (R'dam) en Dr. L. v. d. Zanden te Smilde.

Beroepen te:

Leuven: B. Bouma te Dirksdorp.
Sleen: M. P. Feringa, cand. te Utrecht.
Steenwijk: S. Noorden te Ursum.
Westerlee: J. Rijms, cand. te Hoogeveen.

Bedankt voor:

Borger: M. van Wijk te Oostburg.
Wolfsaardijk: R. de Jager te Nunspeet.

Intrede te:

Doornspijk: T. Sap. Tekst Hand. 14:22.
Drachten: G. Staal. Tekst 2 Petr. 1:19.

Afscheid van:

Klaaswaal: J. Vennet. Tekst Efeze 3:20—21.
Leidschendam: H. J. Kouwenhoven Jr. Tekst Filipp. 1:9—11.
Steenwijk: C. W. E. Ploos van Amstel. Tekst 1 Joh. 4:15, 16.

Overleden:

27 Sept.: J. Spoelstra, Em. pred. te Sappeneer. 72 jaar.

Candidaten tot den H. Dienst.

De heer M. P. Feringa, Theol. cand. aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, wonende te Utrecht, Corn. Houtmanstraat 28, zal gaarne een eventueel beroep bij de Geref. Kerk in overweging nemen.

— Ter voorkoming van verder misverstand zij er op gewezen, dat de naam van den heer P. V. Zwaal Jr., Theol. cand., Overtoom 148, te Amsterdam-West, niet mag verward worden met dien van den heer L. Zwaal, Theol. cand., die een beroep aannam naar de Geref. Kerk van Zwammerdam. Cand. F. C. Zwaal Jr., Theol. cand., Overtoom 148, is beroepbaar.

Kerkinstituering.

Voor de instituering van een zelfstandige Geref. Kerk in het Laakwarmer tusschen Den Haag en Rijswijk (Z. H.) is door de Commissie, te deze sake benoemd door de Kerkeraad der Geref. Kerk van Den Haag-Dord en Rijswijk, een geschrift verspreid, waarin een overzicht van den verrichten arbeid gegeven wordt. De bevolking „over 't spoor“ wordt geschat op 60.000 zielen. Verwacht wordt, dat het aantal Gereformeerden, thans 700, spoedig tot 1400 klimmen zal. Voor kerkbouw is de hand gelegd op een terrein aan de toekomstige IJmuidsestraat. Wanneer een lokaliteit op dien grond is gesticht, kan tot Kerkinstituering worden overgegaan. Voor dit doel worden gelden ingezameld.

Kerkgebouwen.

Te Westerbeek heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk een perceel bouwgrond aangekocht voor de stichting van een nieuwe, grootere kerk.

Zending.

De A. Pos, miss. predikant der Geref. Kerk te Amsterdam, werkzaam te Djogjakarta, is door de Vergadering van Miss. Dienaren des Woods op Midden-Java aan de Deputaten van de Generale Synode der Gereformeerde Kerken voorgedragen voor de benoeming tot docent aan de Opleidingschool aldaar, ter opvolging van De D. Bakker.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Dordrecht: L. de Bruyne te Zwolle en J. Jongeleen te Hilversum.

Rijnsburg: M. Hofstrop te Franeker en S. v. d. Ven te Arnhem.

Beroepen te:

Hillegom: J. W. v. Ree te Barendrecht.
Vlissingen: J. Hovius te Nieuwe-Pekela.

Intrede te:

Amersfoort: P. de Groot. Tekst Coll. 1:28.

Afscheid van:

Bunschoten: H. Hoogendoorn. Tekst Hebr. 13:20 en 21.

GEREF. GEMEENTEN.

Beroepen te:

Aankerkke: A. de Blois te Dirksdorp.
Kampen: J. D. Barth te Vlaardingen.
Veendam: J. D. Barth te Vlaardingen.

Bedankt voor:

Meliskerke: J. D. Barth te Vlaardingen.

NEDERLANDSCH HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Leiden (vac. G. H. Beskenkamp): M. Ottevanger te Papendrecht, F. Kijtenbelt te Feyenoord en S. v. Dorp te Den Haag.

Beroepen te:

Aarlanderveen: G. Th. v. Beuskom te IJerske.
Groot-Ammer (toez.) en Lopikerkapel: J. G. Woejterink te Ter Aar.

Heerjans (stad): E. H. Wieringa te Purmerend.
Hillegersberg (2e pred.-pl.): J. H. C. Romijn te Charlois (R'dam).

Houten: E. V. J. Japchen te Maartensdijk (Utr.).
Maartenbroek: G. C. Severijn te Waarder bij Woerden.

Middelburg (vac. Dr. P. J. Cannegieter): Dr. H. W. Obbink te Geldermalsen.

Nijmegen (vac. wijlen J. D. de Hoog): E. D. Spoelberg te Edmond a. d. Hoof.

Ravensteyn en Zoutelande (toez.): F. K. v. Evert, cand. te Den Haag.

Spijkenisse: C. M. Krijger, cand. te Den Haag.
Wilnis en Leerbroek (toez.): H. Bout, cand. te Huizen (N. H.).

Winkelstein: L. J. C. Visbeek te Heemse.
Wijngaarden: A. J. v. Rennes, cand. te Zeist.

Zuid-Zijpe: J. H. Moll van Charraan, cand. te Amsterdam.

Aangenomen naar:

Hindeloopen (toez.): J. v. d. Heide, cand. te Amersfoort.
Oldelbroek (vac. J. E. Klomp): J. Kraaj te Staphorst.

Oreverde-Driewegen: B. S. Dijkstra te Sloten (Fr.).
Rijsdorp: C. M. Krijger, cand. te Den Haag.

St. Michielsgestel: P. v. d. Lindum te Nieuwkerk (Z.).
Tiel: Dr. J. C. Wissing te Vught.

Usselo (toez.): W. H. A. Neldk te Nieuw (W. D.).

Bedankt voor:

Enkhuizen: R. Rijphaagen te Coevorden.
Hoog- en Leegkerk (toez.): Dr. K. Sonies te Stadskanaal.

Hijkersmilde: Th. Hettenga te Dantumawoude.
Oudemirdum: A. v. d. Kooij te Kampen.

Spijkenisse: C. M. Krijger, cand. te Den Haag.

Intrede te:

Gouda (H. O. N.): H. L. A. Feykma. Tekst 1 Cor. 4:1 en 2. Ter Aa (U): Jac. Vermaas, cand. Tekst Joh. 6:35.

Afscheid van:

Echteld: P. L. Kiehl. Tekst 2 Cor. 6:1.
Menaldum: H. W. M. Hupkes. Tekst Hand. 20:32.

Scheveningen: F. J. Röth. Tekst 1 Petr. 1:25a.
Vlissingen: C. L. Voorhoeve. Tekst Joh. 8:58.

Waddemaas: A. J. v. Wijngaarden. Tekst Efeze 3:14—21.

Overleden:

27 Sept.: H. Th. Barbas, Em. pred. te Vreeland. 72 jaar.
29 Sept.: J. Beijer, Em. pred. te Nunen. 72 jaar.

CORRESPONDENTIE.

Herinnering.

8 October a.s. wordt gedisponeerd over het abonnementsgeld voor den termijn 1 October 1929—1 April 1930 (ad f. 2,50 en 15 cts dispositiekosten).

In verband hiermede verzoeken wij onze abonne's, die er de voorkeur aan geven het bedrag te remitteren, dit vóór genoemden datum te willen doen. (Postrekening 36000).

De Uitgevers.